

at eftersee, hvorledes Sæby Commune i Fremtiden bærer sig ad med nye Raans Optagelse; men jeg skal indrømme, at det ikke har stor Betydning, og det burde det heller ikke have efter den sørgelige Stilling, hvori Communen befinder sig. Hvis Gjælden fuldstændig eftergives, er det jo Noget, som stemmer med den Mening om denne Sag, som jeg oprindeligt har høvd; men saaledes som Sagen nu stiller sig, forekommer det mig dog, at det vilde være rigtigst at vedtage dette Endringsforslag. Saa vidt jeg forstod den høitærede Indenrigsminister, sagde han, at Landstinget eenstemmigt var kommet til det Resultat, fuldstændig at eftergive Gjælden. Udvalget foreslog kun at eftergive Gjælden paa 10,000 Rd. nær, og det fik dog adskillige Stemmer for sig. Det er dog muligt, at jeg i saa Henseende har misforstaaet den høitærede Minister. Jeg kan imidlertid ikke Andet end fastholde Usikkerheden af, for at komme til et Resultat, at enes om det Reglingsforslag, her foreligger.

Indenrigsministeren: Jeg vil ganske slutte mig til, hvad den ærede Ordfører udtalte. Det er ogsaa mig om at gjøre at komme til et Resultat; men for at komme dertil er det dog allernemmest at vedtage Lovforslaget uforandret, hvilket den ærede Ordfører vistnok ogsaa vil indsee. Naar jeg anbefaler at vedtage Lovforslaget uforandret, er det altsaa netop for at komme til et Resultat, men ikke fordi det er mig i mindste Maade om disse 10,000 Rd. at gjøre, idet jeg er overbevist om, at hvis Staten overhovedet nogensinde seer Noget af dem, vil det blive i en overmaade fjern Fremtid. — At jeg ikke ved denne Sags tredie Behandling hittede mig om Nedsættelsen fra 25,000 Rd. til 10,000 Rd., hidrørte netop fra, at denne var mig forholdsvis ligegyldig. Det blev ved 2den Behandling med stor Majoritet vedtaget, at der skulde reddes nogle af disse Penge, men dersom Udvalgets Fleertal ved 3die Behandling havde gjort et kraftigt Forsøg paa at faae det Hele estergivet, havde jeg med Fornøielse støttet dette, hvorimod jeg ikke ansaae Forslaget om at faae Summen nedsat fra 25,000 Rd. Navneværdi til 10,000 Rd. Navneværdi for at være en Gjenstand,

hvorpaa det var Umagen værd for mig at anvende mange Ord.

Spøenck: Den høitærede Minister har fuldstændig Ret i, at det Nærmeste vilde være at vedtage Lovforslaget saaledes, som det nu er kommet til os, men man vilde derved tillige vedtage Noget, som den høitærede Minister selv har karakteriseret som noget Curieux. Om det er rigtigt, ved Siden af den Interesse, som det kunde have som noget Curieux, at vedtage det, som det nu foreligger, er et andet Spørgsmaal; det forekommer mig dog, at selv paa saa fremrykket et Stadium som det, hvorpaa Rigsdagsforhandlingerne nu befinde sig, bør ikke det, som i Diebladet er det Nærmeste, være det Veiledende, end ikke ved mindre Sagers Behandling, thi det kan undertiden være, at det, som er det Nærmeste i den enkelte Sag, kan drage Følger efter sig, som ikke ere de nærmeste. — Maaskee det maa være mig tilladt, kortelig at recapitulere Forhandlingernes Gang fra første Behandling og indtil nu. Ved første Behandling udtalte jeg nogen Tvivl om, hvorvidt det var nødvendigt at gaae saa vidt, som Regjeringen var gaaet i Henseende til sit Forslag om hele Gjældens Estergivelse. Jeg udtalte mig ogsaa i den Retning, at det forekom mig at være tiltrækkeligt, at man, uden at eftergive Gjælden, lod den henstaae uden Renter og Afdrag i nogen Tid. Man valgte mig dernæst ind i Udvalget — det var ikke ved Forholdstalsvalg, at Udvalget blev valgt, — og jeg fastholdt der ikke engang min oprindelige Anskuelse i dens fulde Omfang. Jeg indskrænkede mig til at foreslaae saa Meget af Gjælden fastholdt, som jeg skønnede, at der forelaa en actmæssig Tøie til at lade hvile paa Sæby Commune, og dette Tal var 25,000 Rd. Det var det eneste, som jeg ikke maatte erklære for at være et vilkaarligt Tal. Naar jeg nu senere har kunnet slutte mig til de 10,000 Rd., hvorom der nu foreligger Forslag i den af Udvalget afgivne Erklæring, da er Grunden dertil den, at disse 10,000 Rd. først have været Gjenstand for en Votering her ved tredie Behandling, hvor de fik temmelig mange Stemmer for sig, og dernæst Gjenstand for et Udvalgs Indstilling i det andet Thing. Der-